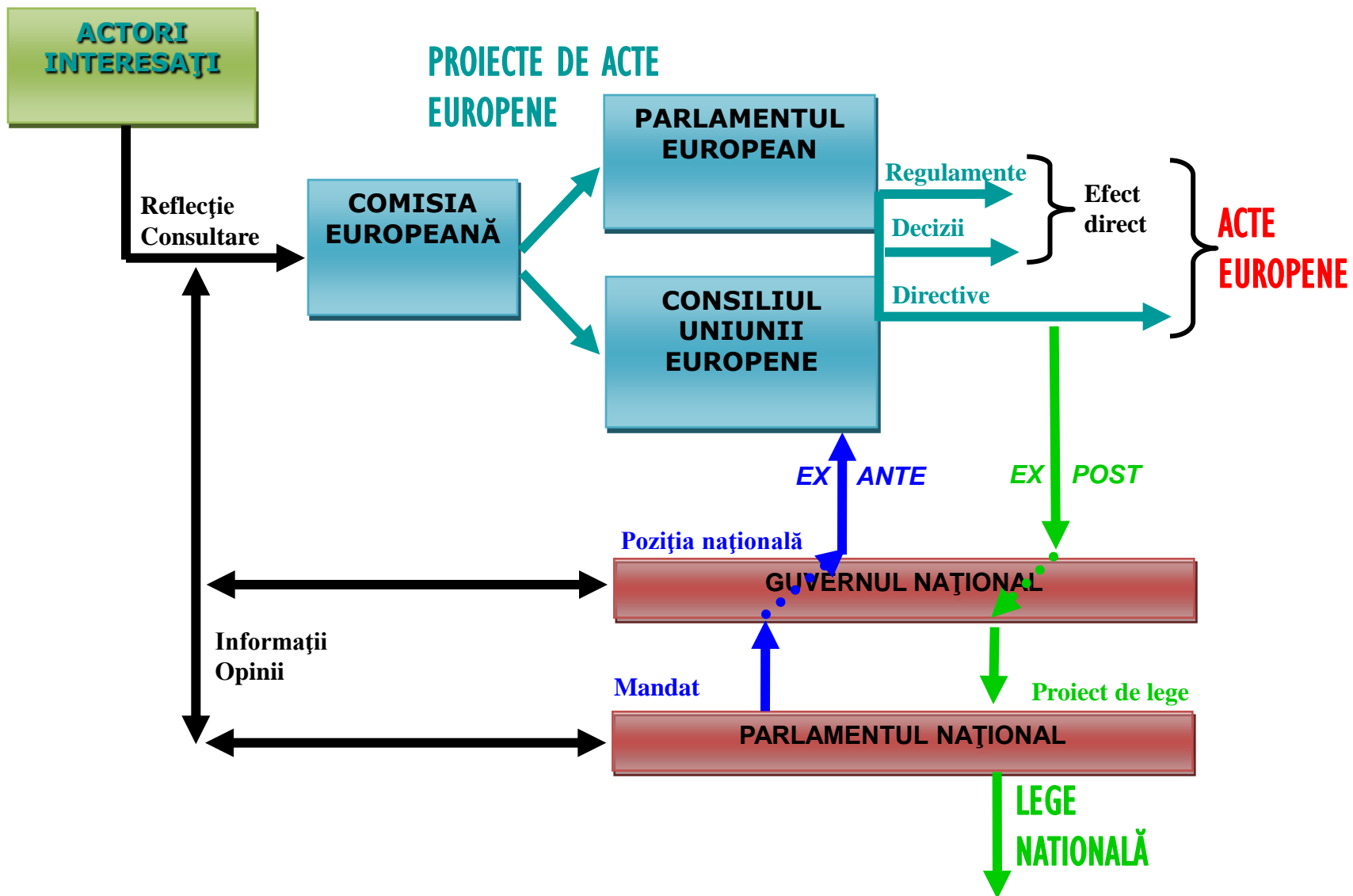

PROCEDURI DE CONTROL PARLAMENTAR ÎN DOMENIUL AFACERILOR EUROPENE

CONFERINȚA CU TEMA:
ÎNTĂRIREA CAPACITĂȚII PARLAMENTULUI ROMÂN
SENATUL ROMÂNIEI, 8 DECEMBRIE 2010

Andrei Mocearov, Camera Deputaților

Mecanismul de decizie în Uniunea Europeană

Procedura de control parlamentar în afaceri europene *versus* procedura legislativă

- **Procedura de scrutiny:**

- Intervenția în faza ascendentă – ex ante
- Produsul final: punct de vedere / opinie (analiza politicilor)
- Punctul de vedere nu creează obligații juridice; nu produce efecte direct aplicabile

- **Procedura legislativă:**

- Intervenția în faza descendentă – ex post
- Produsul final: lege (analiza juridică)
- Legea este direct aplicabilă

Mizele sistemului de scrutiny

- Cele 2 mize ale sistemului de scrutiny sunt:
 - **MIZA EUROPEANĂ:** legitimitatea democratică în UE
 - **MIZA NAȚIONALĂ :** influența parlamentului național

Rolul parlamentelor naționale în Tratatul de la Lisabona

- Parlamentele naționale contribuie în mod activ la buna funcționare a Uniunii (Art. 12 TUE)
- Protocolul 1:
 - Informații destinate parlamentelor naționale
 - Cooperarea interparlamentară
- Protocolul 2:
 - Controlul subsidiarității și proporționalității de către parlamentele naționale

Rolul parlamentelor naționale în Tratatul de la Lisabona

- Principala valoare adăugată a Tratatului de Lisabona în privința parlamentelor naționale : fluxul masiv de informații, documente și notificări pe care instituțiile UE le transmit către parlamentele naționale.
- Principala reformă sau adaptare a parlamentelor naționale la noutățile Tratatului de la Lisabona: fructificarea informațiilor primite de la instituțiile UE.
- Fructificarea informațiilor: consolidarea / construcția sistemului de control parlamentar în domeniul afacerilor europene (“scrutiny”).

Rolul parlamentelor naționale în Tratatul de la Lisabona

“Dorind să încurajeze o participare sporită a parlamentelor naționale la activitățile UE și să consolideze capacitatea acestora de a-și exprima punctul de vedere asupra proiectelor de acte legislative ale UE, precum și asupra altor chestiuni care pot prezenta un interes deosebit pentru acestea” (din preambulul la Protocolul 1)

Rolul parlamentelor naționale în Tratatul de la Lisabona

- Un sistem de control parlamentar (examinarea conținutului propunerilor UE) va permite în același timp:
 - Creșterea capacității parlamentului de a participa la dialogul politic cu Comisia Europeană („inițiativa Barroso”)
 - Realizarea testului subsidiarității
 - Participarea activă la celelalte activități posibile conform Tratatului de la Lisabona

Construcția sistemului de control parlamentar

- Construcția sistemului de control parlamentar presupune luarea unui set de măsuri pe 3 nivele:
 - **Nivelul normativ**
 - **Nivelul instituțional**
 - **Nivelul administrativ**

Sistemul de control parlamentar: **nivelul normativ**

- Legea de cooperare între Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene
- Regulamentele camerelor parlamentare
- Regulamentul Comisiei pentru afaceri europene
- Regulamentele comisiilor sectoriale
- Constituția (opțional)

Sistemul de control parlamentar: **nivelul instituțional**

- Procedura de control parlamentar în domeniul afacerilor europene
- Rolul Comisiei pentru afaceri europene
- Rolul plenului Camerei/Camerelor
- Rolul comisiilor sectoriale
- Rolul grupurilor politice

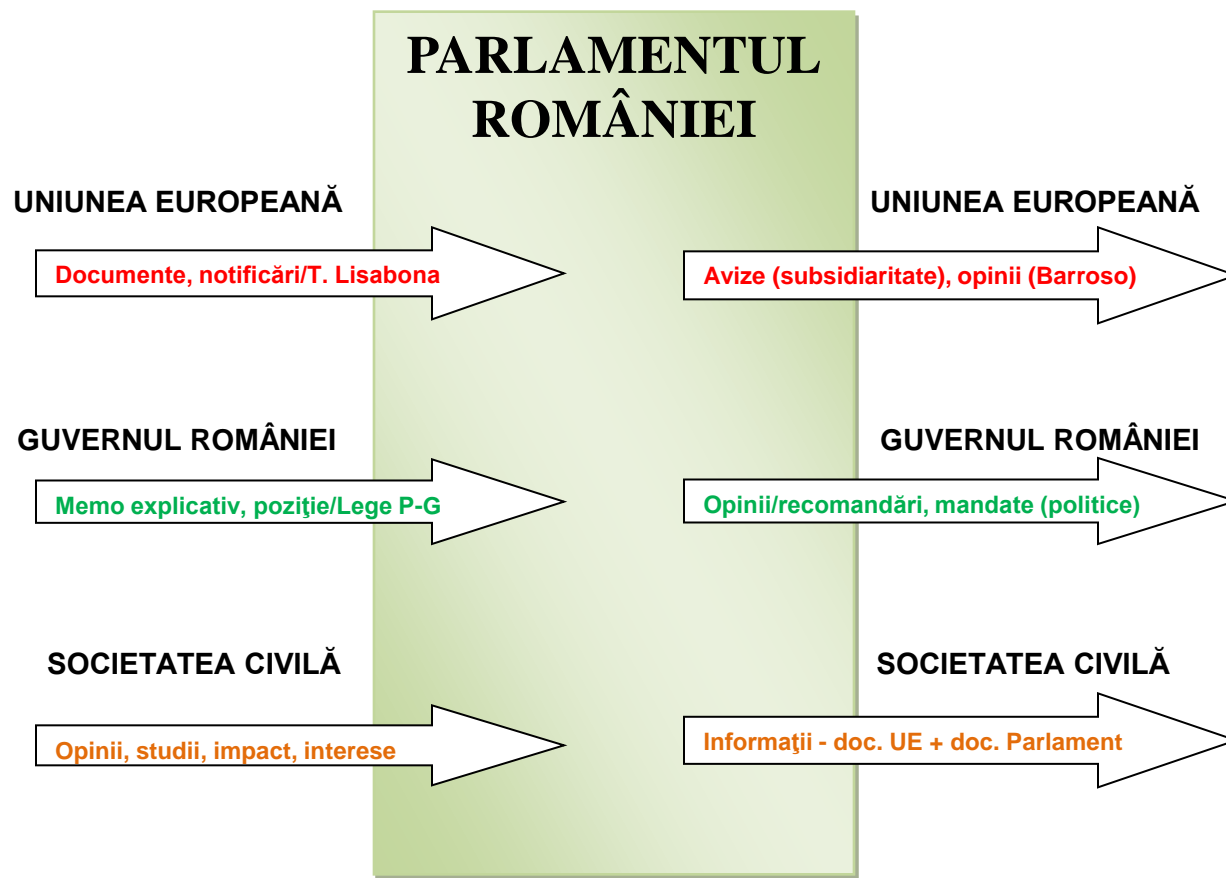
Procedura de control parlamentar

- Trebuie să asigure:
 - Influența politică întărită a Parlamentului
 - Rapiditate
 - Simplitate
 - Coordonare puternică
 - Accesul la expertiză disponibilă în cele două camere

Procedura de control parlamentar

- Procedura de control parlamentar cuprinde:
 - **rolul actorilor instituționali** care participă la realizarea controlului parlamentar
 - **interacțiunea cu actorii externi** (guvern, societate civilă, Parlamentul European, parlamentele naționale)
 - **termenele** alocate pentru fiecare fază

Fluxul de informații spre/de la Parlament în domeniul afacerilor europene

Sistemul de control parlamentar: **nivelul administrativ**

- La nivel administrativ, trebuie stabilite următoarele:
 - Stabilirea structurii serviciilor care îndeplinesc funcții de expertiză și logistică pentru domeniul afacerilor europene
 - Definirea atribuțiilor fiecărui compartiment
 - Definirea legăturilor funcționale între aceste compartimente

Reforma administrației parlamentare

- IPOTEZĂ (**POLITICI** vs. **RELAȚII**):
 - AFACERI EUROPENE = **AFACERI NAȚIONALE**
 - AFACERI EUROPENE ≠ **AFACERI EXTERNE**
- Obiectivele reformei / adaptării trebuie să vizeze:
 - Asigurarea **primirii, stocării și întreținerii informațiilor** de la instituțiile UE, de la executivul național, de la reprezentantul permanent al Parlamentului la Bruxelles
 - Asigurarea/întărirea **expertizei de sprijin** pentru domeniul afacerilor europene

Reforma administrației parlamentare

- Asigurarea **informării** parlamentarilor, executivului, instituțiilor europene, privind rezultatele / produsele activității parlamentare în domeniul afacerilor europene
- **Diseminarea informației** către publicul larg, atât a documentelor adoptate de instituțiile UE, cât și a documentelor adoptate și elaborate de parlamentul național în domeniul afacerilor europene
- **Optimizarea schimbului de informații** cu actorii externi:
 - Instituțiile UE, în special cu Parlamentul European
 - Între parlamentele naționale
 - Instituțiile naționale angajate în domeniul afacerilor europene
 - Societatea civilă - institute de studii (europene), universității, asociați profesionale, sindicate, etc.

Reforma administrației parlamentare

- **Asigurarea lucrului în rețea între cele 3 servicii principale:**
 - Secretariatul Comisiei pentru afaceri europene (expertiză pe conținut și pregătirea logistică a ședințelor CAE)
 - Direcția de drept comunitar – Camera Deputaților (expertiză pe conținut și gestionarea informației (baza de date UE))
 - Direcția de afaceri europene – Senat (expertiză pe conținut și gestionarea informației (baza de date UE))
- **Consolidarea celor 3 servicii:**
 - Resurse umane: număr și formare profesională, inclusiv calitatea standardelor de recrutare/angajare
 - Dotarea tehnică: echipamente performante: calculatoare, copiatoare, scannere, etc.
- **Informatizarea cât mai puternică a circuitului de informații:**
 - utilizarea cu prioritate a documentelor pe format electronic
 - construirea unei **baze de date UE**
 - implementarea sistemului XML pentru platforma IPEX

Tendențe în evoluția sistemelor de scrutiny

- Examinarea cât mai timpurie a documentelor UE
- Consolidarea bazei juridice
- Consolidarea bazei instituționale
- Lărgirea gamei documentelor examinate și a procedurilor

Recomandări

- Definitivarea construcției pe cele 3 nivele;
- Adaptarea graduală la tendințe;
- Selectia documentelor examinate;
- Risipirea confuziilor: politici–relații; legislativ – scrutiny;
- Instituția raportorului – vizibilitate;
- Descentralizarea relațiilor cu Parlamentul European – dialogul direct între comisiile omoloage;

Recomandări

- Evitarea **capcanelor**
 - Capcana **subsidiarității** / a celor 8 săptămâni;
 - Capcana procedurii “**fără guvern, fără CAE**”;
 - Capcana **predominanței cantității** asupra calității;
 - Capcana **separării expertizei** pentru evenimentele internaționale cu tematică UE de expertiza pentru controlul parlamentar;
- Crearea unui **staff** care să îmbine **specializarea** cu **multidisciplinaritatea** (viziunea globală asupra politicilor UE)